

NOVICE

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM, katerim smo zadnjič priložili položnice in še niso poravnali naročnine, bomo s prihodnjo številko ustavili list. Tudi naročnike, ki so prosili za potrpljenje, prosimo, da kmalu obnovijo naročnino, ker drugače bi jim morali ustaviti list. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrt leta 9 Din. — Uprava.

Osebnosti

Novo mašo je obhajal pri Sv. Urbanu pri Ptujju na velikonočni pondeljki ptujski rojak g. Stanko Horvat z Mestnega vrha. Bogoslovne nauke je dovršil v barski škofiji, kjer je tudi prejel mašniško posvečenje.

Še dva novomašnika. V Ptujju je primiciral v nedeljo dne 8. aprila p. Met. Turnšek, ptujski rojak in cistercijanec iz Stične. V nedeljo dne 15. aprila bo pel novo mašo pri Sv. Marku niže Ptujja p. Inocenc Kunčnik, markovski domačin in ptujski minorit.

Smrt priljubljenega frančiškanskega brata. Na Trsatu je umrl tamošnji dolgoletni organist in frančiškanski brat Filip Oštr. Rojen je bil leta 1871 v Škalah pri Velenju in je stopil v frančiškanski samostan v Nazarju l. 1894. Slovenski romarji, ki tako radi romajo k Mariji na Trsat, bodo dobrega ter tolikanj postrežljivega brata težko pogrešali. Ostanj mu ohranjen hvaležen spomin!

Nesreče.

SEDEM POSESTNIKOV — SEDEM POGORELCEV.

V noči od 2. na 3. april je zadela požarna šiba vas Markovci ob Dravi, kakih 6 km od Ptujja. Ogenj je izbruhnil okrog 9. ure zvečer, ko se je bila odpravila večina prebivalcev k počitku. Goreti je začelo v seniku posestnika Antona Zemerica. S tega poslopja je preskočil ogenj na stanovanjsko hišo omenjenega, nato pa na hiše in na gospodarska poslopja: Jožefa Kostanjevca, Janeza Lubeja, Martina Forstneriča, Franca Majcenoviča, Marije Obrhan in Antona Kukovca. Našteti so uničili ogenj vse do golega življenja. Rešili so samo obleko, katero so imeli režeži na sebi. Požar je uničil 8 krav, 14 svinj in mnogo perutnine. Antonu Zemerici je zgorelo 5000 Din, katere je hranil in imel pripravljene za popravilo hiše. Radi vetra se je širil ogenj s tako naglico, da je bil tudi trud vrlih gasilcev brez pravega uspeha. Pogorelec Janez Lubej in njegova žena sta se še povrh nevarno opekla, ko sta hotela oteti iz goreče hiše vsaj nekaj. Vsega pomilovanja vredni pogorelci so bili zavarovani le za neznatne svote. Obilastna pomoč je nujno potrebna. Ogenj je gotovo podtaknila peklensko zlobna požigalčeva roka. Nesrečne pogorelce priporočamo usmiljenim srcem!

Majhna prehlajenja, ki jih dobite pri Vašem dnevnem delu na prostem, lahko povzročajo razne bolezni. Vzemite tedaj že po prvih znakih svetovnoznane **ASPIRIN** tablete z Bayerjevim križem.

V. z. 27. JUGEPA. k. d. Zvezek, Gajeva 32 Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. 4. 1934.

Kar tri požari v mariborski okolici za velikonočne praznike. Na Stari gori pri posestniku Kocbeku je uničil ogenj leseno drvarnico in močno poškodoval motorno kolo. Škoda znaša 12.000 Din. — V Jančevem vrhu je zgorela na viničarji posestnika Vurcingerja streha in leseni del stavbe. Škoda 28.000 Din. — V sosedni občini je upepelil ogenj streho na hiši in na gospodarskem poslopju posestnice Marije Herič. Škoda nad 20.000 Din.

Komaj so jih otehi strašne smrti. — Krog 9. ure zvečer se je pojavil ogenj pri posestniku Francu Slani v Murščaku pri Radencih. Ob izbruhu ognja so vsi trdno spali. Prvi se je vzdramil vsled močnega svita in prasketanja hišni gospodar. Ko se je prebudil gospodar, je bil hlev povsem v objemu ognja in plameni so tako ogrožali hišo, da domači niso mogli uteči pri vratih. Zatekli so se v klet, odkoder so jim pomagali na prosto sosedje. Razven hiše, gospodarskega poslopja ter svinjakov je zgorela vsa krma, gospodarsko orodje, svinja in kokoši. Vzrok požara ni znan. Gasilci so preprečili, da se ni ogenj razširil na druge domačije, ki so bile radi bližine v največji nevarnosti.

Smrtna nesreča starejše učiteljice. Dne 5. aprila je padla z balkona III. nadstropja v Mariboru v Tattenbahovi ulici 62letna učiteljica ročnih del Marija Iglar in obležala mrtva. Kako se je zgodila smrtna nesreča kmalu po polnoči, ni znano.

Smrtna nesreča. Jožef Jerčič, železniški delavec v Mariboru, se je po nesreči ubil v gozdu v Bresternici pri Mariboru.

Nesreča pri popraviljanju strehe. M. Turk, posestnik iz Apač pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je pri popraviljanju padel s strehe in se poškodoval nevarno po celem telesu.

Huda železniška nesreča. Dne 3. t. m. se je zgodila na železniškem prehodu pri Rodiči blizu Domžal v ljubljanski okolici huda nesreča, ki je zahtevala smrtno človeško žrtev. 64letni Jožef Žnider, posestnik in trgovec s ko-

žami, se je peljal ta dan z vozom preko omenjenega križišča. Radi naletavanja snega mož ni videl vlaka iz Kamnika proti Ljubljani. Lokomotiva je najprej ubila konja in ga vrgla daleč proč. Voznik je držal za vajeti, je pač tudi njega pognal sunek z voza tako nesrečno, da se je ubil.

Nesreča z motornim kolesom. Ivan Smerajec, gostilničar pri Sv. Križu pri Ljubljani, je napravil dne 4. aprila na motornem kolesu s svojim petletnim sinčkom izlet na Trojane. Na povratku mu je privozil nasproti s preklami naložen voz, v katerega je zadel motočiklist. Otrok je padel s kolesa brez poškodbe, Smerajcu pa se je zaril kos prekle s tako močjo v telo, da so morali les odžagati in ga pustiti v mesu, dokler mu ga niso izvlekli v Ljubljani na operacijski mizi v bolnici.

Velik požar na Krškem polju. Za velikonočne praznike je upepelil v vasi Brege pri Krškem požar trem posestnikom gospodarska poslopja. Začelo je goreti na seniku pri posestnici Uršuli Strgar. Janezu Barbiču je pogorel kozolec s hramom, senom in poljskimi pridelki. Posestniku Antonu Kačiču je uničil ogenj šupo, žito, poljsko orodje in lanski pridelek vina. Vsi trije pogorelci so bili le nezadostno zavarovani. Ogenj bi bil uničil celo vas, če bi bil veter, ker je mnogo poslopij kritih s slamo. Pri gašenju so se vrlo izkazale razne gasilske čete.

Ogenj v Krškem. Dne 3. aprila se je iznenada pojavil rdeči petelin pri posestniku Ivanu Stalnerju v Krškem. Radi vetrovnega vremena je bila tudi hiša Franca Nagliča v objemu plamenov. Gasilcem gre zasluga, da so ogenj udušili, sicer bi bila požarna nesreča lahko usodopolna. Škoda je precejšnja in ni krita z zavarovalnino.

Smrtna nesreča admirala. Dne 3. t. m. je strmoglavilo v francosko reko Seino mornariško letalo, v katerem je bil admiral Martin, pilot in opazovalec. Admiral je pri padcu smrtno ponesrečil, njegova spremljevalca sta pa ostala neranjena.

Razne novice.

Velikonočno streljanje in mariborska okolica. Po velikonočnih praznikih je imela mariborska bolnica vsako leto veliko opravka z neprevidnimi strelci, ki so se zatekli po zdravniško pomoč iz bližnje ter daljne okolice Maribora. Letos se zdravijo v mariborski bolnici le 4 lažje žrtve velikonočnega streljanja. Kriza je gotovo prešla tudi na polje smodnika in karbida.

Dva gozdna požara. Dne 4. aprila se je vnel v Celju na Miklavževem hribu iz nepojasnjenega vzroka del gozda, ki je last trgovca Ozvatiča in tovarnarja Westena. Gozd je gorel že v plamenih, ko so se lotili gasilci dela in jim je uspela omejitev ter udušenje. Dne 5. aprila dopoldne je nastal večji gozdni požar na Rožniku pri Ljubljani. Goreti je pričelo v Čadovem gozdu, a je preskočil ogenj tudi na mestno hosto. Gasilci so preprečili večjo nesrečo ter škodo.

Romanje na Trsat o Binkoštih. Prijave in vplačila se sprejemajo še do 25. aprila.

Že zopet neznana morska pošast. V Port Saidu (ob severni obali Egipta)

Samuel Insull, najnovejši in največji ameriški goljuf, se skriva pred roko pravice po Evropi.

Francoski ministrski predsednik Doumergue posluša igranje svoje žene.

je zadel egiptovski ribič v bližini pristanišča na ogromno truplo neznane živali, ki jo je morje naplavilo na nabrežje. Truplo pošasti tehta 15 ton in meri v dolžino 15 metrov. Obseg pošasti je 3 m, dolžina repa znaša 3.30 m. Pošast je bila v trenutku, ko je ribič naletel na njo, brez škrg, našli pa so jih pozneje in so jih izmerili ter ugotovili, da merijo 2.75 m. Ribič je po najdbi sklical 50 svojih tovarišev, ki so skušali truplo orjaka premakniti z mesta, pa njihov trud je bil zaman. O najdbi so bile takoj obveščene egiptске oblasti, ki so že poslale nekoga strokovnjaka v Port Said. Ta je naročil, naj se truplo najprej pokrije s peskom, da ne bo razpadlo. Pošast bodo prepeljali v Kairo.

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Na Francoskem je običaj, da gredo žene na roboto, če mož ne more plačati občinskih davkov.

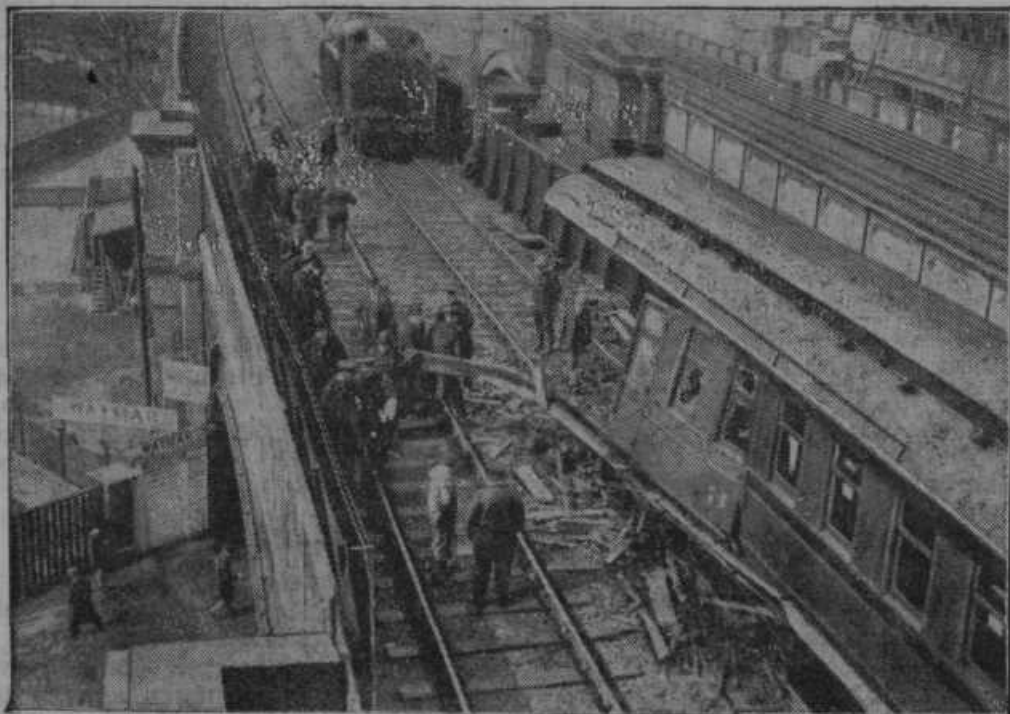
Da je v moderni medicini za vsako bolezen primerno zdravilo, je splošno znano. Da se z Aspirin-tabletami hitro in gotovo ozdravijo prehladi v glavi in zobobol, lahko vsakdo potrdi, ki je samo enkrat uporabil Aspirin tablete.

Obžalovanja vredni slučaji.

Čuden samomorilec. Na pokopališču v Selnici ob Dravi so našli za kravato obešenega na jablani neznanca. Vse domneva, da bo samomorilec iz Maribora.

Obešeno so našli v Mestnem vrhu pri Ptuj 32letno Marijo Pongračič, mater dveh otrok. Pongračičeva je storila obupno dejanje radi bolezni in velike bede.

Hitro so ga prijeli. Na Bregu pri Ptuj je bila ukradena iz pisalne mize g. Gvidonu Hegenwartu zlata verižica in prstan v skupni vrednosti 1400 Din. Orožniki so zaprli radi tatvine 22letnega hlapca Antona Serdinška, ki je dejanje priznal.

Železniška nesreča pri angleškem mestu Nottingham je zahtevala za velikonočne praznike 50 ranjenih.

Krvavo dejanje pred sodiščem. Lani dne 22. decembra so našli ubitega v svoji koči ob poti iz Svetinji proti Jeruzalemu 65letnega Antona Balažiča. Radi krvavega dejanja, katerega sta tudi priznala, sta se zagovarjala dne 6. t. m. pred mariborskim sodiščem brata Janez in Anton Bohinc, oba viničarja in sicer prvi iz Cvena, drugi od Male Nedelje. Janez Bohinc je bil obsojen na 20 let, Anton na 15 let ječe.

Vlom v občinsko pisarno. V noči na 4. aprila je bilo vlomljeno na Senovem pri Rajhenburgu v občinsko pisarno. Vlomilci so odnesli 120 Din kovanega drobiža, kolekov za 130 Din in občinsko štampljko.

Prostovoljno v smrti. V hlevu so našli obešenega v Šmartnem pod Šmarno goro na Kranjskem 59letnega Govekarja. Niti na kmetih ni dobil dela, živel je sam v bajti v pomanjkanju in si je iz obupa nad bedo končal sam svoje življenje.

Cerkveni vlom. Na Viču pri Ljubljani je bilo za velikonočne praznike vlomljeno v pokopališko cerkev. Lopov je odnesel monštranco, kelih, črno pregrinjalo, en mašni plašč, mašno srajco, 12 sveč in nabiralnik, katerega je razbil zunaj na pokopališču. Vlomilec je prišel v cerkev s pokopališča. Ker so bili deli svetih posod brez posebne vrednosti, jih je razmetal po grobeh in jih skril med ciprese. Policija je posnela prstne odtise in upa na izsleditev cerkvenega roparja.

Vlom v trgovino. V noči od 4. na 5. aprila je bilo v Ljubljani vlomljeno na Dunajski cesti v trgovino Vrtačnik in je vlomilec odnesel 6000 Din.

*

Razno iz Prekmurja.

Dolnja Lendava. Na veliki petek nas je iznenadila novica, da je zapustil Doljno Lendavo g. France Satter, odvetniški koncipijent pri g. dr. Strasserju. G. Satter je bil pri nas skoraj eno celo leto in je vsled svoje domačnosti postal priljubljen po vsej okolici. Radi

je drugemu pomagal, če mu je le bilo mogoče. Obenem je bil agil in mu je napredek Prekmurja, to je onega dela naše domovine, ki je dolga stoletja roboval tujcu in katerega po krivici nekateri gospodje, ki ga ne poznajo, imenujejo slovensko Sibirijo, zelo pri srcu. G. France je nerad zapustil Lendavo. Šel je začasno na svoj dom k Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer čaka na novo službeno mesto. Želimo mu, da bi kmalu dobil zaposlitev in da bi še včasih prišel med nas, ki ga bomo pogrešali.

Dolnja Lendava. Pred dnevi je bil zaposlen, in sicer je dobil službeno mesto na tukajšnji davčni upravi g. Ludovik Rapoša, abiturient II. realne gimnazije v Ljubljani. G. Rapoša je prosil za sprejem v beograjsko saobračajno šolo, a njegova prošnja je bila neugodno rešena. Tako je bil brez službe. Ostalo mu je upanje na kako zaposlitev. In res, to je po

dolgi sedmih mesecih dočkal. V teh mesecih čakanja pa ni počival, temveč s poučevanjem drugih si je služil denar za skorjo grenkega kruha. Želimo mu, da se na tem mestu, v bližini rojstne hišice in dragih domačih dobro počuti!

Turnišče. Pri nas so lepi in topli pomladanski dnevi. To pričajo številne cvetke po travnikih, zlasti pa to, da so prišle z južnih krajev lastovke in dolgonoge štorke, ki s svojim petjem kle-kle-kle razveseljujejo vsi trg. Gotovo se jim pri nas dobro godi, kajti svoje domove imajo kar na štirih dimnikih, od katerih je najstarejši dom na Maršovem dimniku.

Dobrovnik. Dolgo se je vlekla borba za slovensko pridigo in končno smo le dosegli, da smo božjo besedo slišali tudi v slovenskem jeziku. Saj pravijo, da zmaga le oni, ki vztraja do konca.

Don Boskova mati kot vzgojiteljica.

Na velikonočno nedeljo je papež Pij XI. proglasil Don Boska, ustanovitelja salezijanskega reda, za svetnika. V teh dneh je bilo ime velikega mladinskega apostola in največjega vzgojitelja modernega časa v ustih katoličanov širom katoliškega sveta. Zanimanje pa je tudi vzbudila obitelj, ki je vzgojila tega vzornega mladinskega vzgojitelja. Je zgodovinsko dejstvo, da so veliki in sveti možje imeli velike in svete matere. Spomnim samo na sveto Moniko, mater največjega cerkvenega učenika, sv. Avguština. Ali je Boskova mati morala tako v solzah moliti za svojega sina, kakor mati sv. Avguština? To ni bilo potrebno, ker je Janez Bosko po potih žive vere hodil v kreposti od detinskih let. In vendar je Boskova mati globoko in odločilno vplivala na svojega sina, v čigar mlado

dušo je vcepila tiste plemenite lastnosti, ki so Boska storile svetnika. Ker je Boskov oče umrl, ko je bil Janez še mladoleten deček, je mati Marjeta morala prevzeti tudi očetovo ulogo pri gmojni skrbi za otroke in njih vzgoji. Bila je preprosta kmetica, pa do zadnjega vlakenca svojega srca vdana Bogu, čigar milosti je široko odpirala svojo dušo. Na njej in v njej se je udeležila stara, preizkušena resnica: Čim bolj kdo druge poučuje v pravem krščanstvu, tem bolj sam raste v krščanstvu. Boskova mati je pri svojem sinu gledala predvsem na to, kar je dika mladine: na krepost. S porastjo sinove krepostnosti je vzporedno rastla tudi krepost matere. Njeno ljubeznivo ravnanje z otroki je položilo podlago oni čudoviti ljubeznivosti, s katero je pozneje nastopal don Bosko napram vsem, tudi najbolj zapuščeni in pokvarjenim mladincem. Kot pametna mati je dobro vedela, da potrebuje mladi duh razvedrila, in zato je svojim otrokom omogočevala vesele in poštene igre. Veliko je k Bogu molila v zadevi poklica svojih otrok, zlasti sina Janeza. Preden se je odločil za stan in poklic, mu je rekla: »Ako bi tvoje

Ločitev zakona v izredni starosti.

V Detroitu v Združenih državah Severne Amerike se je pustil ločiti 83letni John Morrow od svoje 75letne žene. Do ločitve je prišlo radi tega, ker se ni vrnila žena eno celo noč domov in tudi ni hotela povedati, kje je bila.

Čudno dovoljenje.

Od pamtveka je bilo te dni prvič dovoljeno zasebniku, da bo izvršil smrtno kazen sam na treh zločincih. Parlament severnoameriške države Mississippi je sklenil, da se postavi Clyde Collins za rablja, ki lahko lažnoročno obesi tri na

Januš Golec:

14. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska poveč po zgodovinskih virih.

Pri pogledu na pesjanski obisk so sicer prilezli tržani na odpor, a videč, da so sami mnogo preslabi, so zbežali na Kamenščak in na druge bližnje hribe ter se tamkaj poskrili.

Kruci so se najbrž sami čudili, kako da jim je padel Ljutomer brez boja kot zrelo jabolko v tolovajske roke. Koj po pobegu tržanov so se uživali v položaj ter se lotili vajenega dela.

Če kedaj, je občutil Ljutomer ob priliki tega obiska, kaj je madžarsko gorjel Tolpa divjakov je uganjala po trgu nezaslišane zločine. Predvsem so udrli v vsako hišo. Ni jim zadostovalo, da so jo izropali, kar se je sploh dalo odnesti, ne, posadili so vsaki še rdečega petelina na streho. Pohlepa po opustošenju jim ni utešilo uničenje imetja zasebnikov, spravili so se tudi nad cerkev sv. Janeza Krstnika. Po vlamu v hram božji so pobrali predvsem vse, kar je posedalo količkaj premično vrednost. Po oropanih

dragocenostih so planili kakor obsedenci nad oltarje in svete podobe. Eden se je izpozabil v neugnani posurovelosti tako daleč, da je odsekal Marijinemu kipu na stranskem oltarju glavo. Vdrli so tudi v tabernakelj, kjer jih je mikal svetli ciborij, iz katerega so izsuli posvečene hostije na oltar. Najsvetejšega se niso lotili s še večjo oskrumbo. Kar je bilo v svetišču za roparje brez vrednosti, so zdrobili na drobne kose, znosili na kupe in sežgali. V popolnoma izpraznjeno in onečaščeno cerkev so postavili svoja kljuseta.

Videč po glavnem oltarju raztresene sv. hostije, so začeli stikati za duhovniki. Našli so skritega kaplana Mateja Kosa in nekega ormoškega frančiškana, ki se je mudil slučajno v Ljutomeru na pomoči. Oba svečenika so prignali v Janezovo cerkev in jima zapovedali, da sta morala povziti vse hostije, kar sta storila radevolje, da ni trpelo Rešnje Telo še gršega onečaščenja.

Da niso prizanesli Kruci v Ljutomeru župnišču in imetju tamošnje duhovščine, je pač umevno samo po sebi. Takratni g. župnik Matija Wiser se je skrčil ob napadu v pivnico ali klet, kjer ga niso našli, da si so pretaknili za njim vse kote. Ker si niso mogli